

Budapest, 2006. augusztus 30.
/2006

Dr. Tarján Balázs
főosztályvezető
Miniszterelnöki Hivatal
Gazdaság- és Társadalompolitikai Titkárság
Budapest
Kossuth Lajos tér 2-4.
1055

Tárgy: személygépkocsik használatának elszámolása

Tisztelt Főosztályvezető Úr!

Köszönettel megkaptuk 2006. július 6-án kelt, 1-2/1177/4/2006(1) számú levelét.

Ön nem támogatja, hogy az üzemanyagot csak úgy lehessen elszámolni, ha ahhoz a cég nevével és a rendszámmal ellátott számlát mellékelnek, mivel ez az „adminisztrációs terhek jelentős növekedésével járna”. Valóban, a számla kiállítása többlet adminisztrációt jelent. Ezen megfontolás alapján Önnek azt kellene támogatnia, hogy általában is töröljék el a számlaadási kötelezettséget, hiszen jelenleg az üzemanyagon kívül gyakorlatilag minden más csak számla ellenében lehet elszámolni... A jelenlegi gyakorlat alkotmányossági aggályokat is felvet, ugyanis egy termék esetében tesz kivételt, elősegítve ezen termék esetében az adócsalást, és értelmetlenül torzítva a piaci viszonyokat.

Ön támogathatónak tartja azt a felvetést, hogy csak eseti gépjármű-használat mellett legyen mód költségtérítésre. Azonban Ön szerint ezzel a „kijátszási lehetőség nem szűnik meg (ritkább, de hosszabb utakat fognak elszámolni).” Éppen ezért javasoltuk azt, hogy az ilyen eseteket szigorúan korlátozzák (például havonta legfeljebb két alkalommal, alkalmanként legfeljebb 200 kilométert lehessen elszámolni), ennél nagyobb mértékű igénybevétel esetén pedig kötelező legyen a járművet a cégnek bérbe vennie. Ez utóbbit viszont Ön nem támogatja, mert Ön szerint ez „túlzott beavatkozás lenne a magánviszonyokba.” Véleményünk szerint éppen a jelenlegi helyzet az, ami jogilag rendkívül aggályos, hiszen a munkavállaló semmilyen jogszabály alapján nem kötelezhető arra, hogy a saját vagyontárgyait – akár térítéssel, akár anélkül – a munkáltató rendelkezésére bocsássa. A munkához szükséges eszközök biztosítása a munkáltató kötelezettsége. A Munka Törvénykönyve kimondja a következőket: „102. § (3) A munkáltató köteles a) a munkát úgy megszervezni, hogy a munkavállaló a munkaviszonyból eredő jogait gyakorolni, kötelezettségeit teljesíteni tudja;”

Az üzemanyag-norma korlátozását Ön azért nem támogatja, mert nem minden autó tudja teljesíteni például az 5 liter/100 kilométer normát. Számunkra megdöbbentő az Ön érvelése: „... egyrészt Magyarországon egyelőre még nem elterjedt, hogy egy családban több és egyben

1465 Budapest, Pf. 1676 • Telefon: (1) 411-0509, 411-0510

Fax: (1) 266-0150 • E-posta: levego@levego.hu • Honlap: www.levego.hu

kiseb autó legyen, másrészt a hazai gépkocsiparkban továbbra is nagy arányban vannak jelen idősebb járművek, amelyek fogyasztása természetesen magasabb...”

Érvelésének első felével Ön nyíltan támogatja az adócsalást, hiszen ha csak tisztességes üzleti célú használatról van szó, akkor a mi javaslatunk megvalósítása sem terhelné a családokat, ugyanis a költségeket (az adókat is beleértve) a vállalkozásnak kellene fizetnie. Érvelésének másik felével pedig a fokozott üzemanyag-használatot és a környezetszennyezést támogatja akkor, amikor a kormánynak is kinyilvánított célja az ország energiafüggettségének csökkentése és a környezet állapotának javítása. Még megjegyeznénk, hogy az utóbbi időszakban egyre növekszik a nagy üzemanyag-fogyasztású gépkocsik száma, amelyek kizárólag luxus, illetve presztízs célokat szolgálnak (például a „városi” terepjárók).

Ön „filozófiai szempontból” veti el, hogy a céges autóhasználat esetén külön adót kelljen fizetni, mivel ez nem illik „a magáncélú használat vagyoni értékének közterhei” közé, amit a személyi jövedelemadó keretei között kell megfizetni. Felhívánk szíves figyelmét, hogy számos olyan adójellegű befizetés létezik ma is, amely ezt a célt szolgálja, mégsem az szja keretei közé tartozik (jövedéki adó, termékdíj stb.). Az általunk javasolt adó is hasonló, jellegét javaslatunkban pontosan leírtuk.

Ön azt írja, hogy a bérbe vett cégautók előzetesen felszámított áfa-levonhatóságának korlátozására vonatkozó (a jelenlegi kedvezményével kapcsolatos) javaslatunk „szakmai szempontból támogatható”, azonban „az Európai Unió előírásai miatt (77/388/EGK tanácsi irányelv) nem alkalmazhatunk szigorúbb levonási tilalmat, mint ami a csatlakozás időpontjában hatályos volt, így a javaslat megvalósítása nem lehetséges.”

Álláspontunk szerint a csatlakozás időpontjában és jelenleg is hatályos törvényi előírások a szigorúbb levonási tilalmat tartalmazzák, de azokat egy – véleményünk szerint hibás, a jogalkotó szándékával ellentétes – APEH-értelmezés miatt a gyakorlatban nem érvényesítik. Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény vonatkozó pontja a következőket állapítja meg:

„33. § (2) Nem vonható le az előzetesen felszámított adó továbbá:

a) olmozott és olmozatlan motorbenzin (vtsz. 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 59) beszerzése,

b) személygépkocsi, 125 cm³-nél nagyobb hengerűrtartalmú motorkerékpár (vtsz. 8711-ből), jacht és sport- vagy szórakozási célú hajó (vtsz. 8903) beszerzése,

f) személygépkocsi üzemeltetéséhez, fenntartásához kapcsolódó termékek beszerzése és szolgáltatások igénybevétele,

esetén feltéve, hogy a beszerzés nem továbbértékesítési, vagy nyilvántartásában közvetlen anyagként való felhasználási, vagy a 8. § (4) bekezdése szerinti céllal történik.”

A vonatkozó törvényjavaslat ezen pontjainak indoklása pedig a következő volt: „Az olmozott és olmozatlan motorbenzin, a háztartási tüzelőolaj és a személygépkocsi beszerzése tekintetében csak akkor gyakorolható az adólevonási jog, ha azok beszerzése közvetlenül továbbértékesítési céllal történik.” Az indoklásából tehát egyértelmű a jogalkotó szándéka: a személygépkocsi-használatra vonatkozóan bérbeadás esetében sem vonható le az előzetesen felszámított adó.

Álláspontunk szerint az indoklásban szereplő „beszerzés” szót nem lehet a tulajdonjog megszerzésének, azaz a gépkocsi megvásárlásának, pénzügyi lízingjének eseteire korlátozni. Mivel „továbbértékesíteni”, albérletbe adni egy bérbevett eszközt is lehet, ha a bérleti szerződés a bérlő ezen jogát nem zárja ki, ezért a „beszerzés” fogalmának is tartalmaznia kell a bérlet útján létrejövő, határozott, vagy határozatlan időtartamú birtoklás esetét. Álláspontunkat az eddig idézettek folytatása is alátámasztja:

„33. § (3) A (2) bekezdés f) pontja nem vonatkozik a személygépkocsi-kölcsönzéssel (SZJ 71.10.10.0-ból) foglalkozó adóalanyra, a kölcsönbe adott személygépkocsik tekintetében, továbbá a

(2) bekezdés i) pontja nem alkalmazható arra az adóalanyra, aki (amely) a beszerzéseket továbbértékesítési céllal épített lakóingatlan építéséhez használja fel, hasznosítja.”

Az idézett bekezdés a személygépkocsi-kölcsönzéssel foglalkozó adóalany számára is lehetővé teszi a beszerzett és bérbe adott személygépkocsik esetében az üzemeltetéshez, fenntartáshoz igénybevett termékek és szolgáltatások előzetesen felszámított áfájának levonását. Magának a gépkocsi-beszerzésének előzetesen felszámított áfáját itt sem említi meg a törvény, azaz azt a (2) bekezdés tartalmazza, tehát a bérbeadás is továbbértékesítési cél. Ha a bérbeadás továbbértékesítési cél, úgy a bérlet nem lehet más, mint beszerzés. Ha nem így volna, úgy bérlet tárgyának albérletbe adása esetén nem volna mit továbbértékesíteni.

Az Áfa tv. 33. §-át a 2002. évi LXII. 62. § módosította (a módosítás 2004. január 1-jével lépett hatályba). Ennek a módosításnak az indoklása pedig a következő volt: „A gyakorlatban tapasztalt visszaélések miatt indokolatlan az áfa-levonást lehetővé tenni olyan helyzetekben, amikor bár a beszerzést adóalany eszközölte, lényegében fogyasztás történik. Különösen ilyen lehet a reprezentáció, a szórakoztatás és egyes luxuskiadások. Ennek megfelelően a törvénymódosítás – a jogbiztonság erősítésével – tételesen sorolja fel, mely kiadások áfája nem helyezhető levonásba.” Tehát a jogalkotónak éppen a szigorítás volt a célja, nem pedig az előírás lazítása.

Álláspontunkat az is alátámasztja, hogy a vonatkozó 2004. évi törvénymódosítás után, amely csak pontosította a korábbiakat, a jogalkalmazók általában a korábbi gyakorlatot követték. Azonban egyszer csak valaki egy kérdést intézett az APEH-hez, amely furcsa módon a következő állásfoglalást adta ki:

„2003/89. Adózási kérdés:

áfalevonási jog a személygépkocsi üzemeltetéséhez, fenntartásához kapcsolódó termékek beszerzése és szolgáltatások igénybevétele esetén

[Áfa törvény 33. § (2) bekezdés f) pontja]

Az Áfa törvény hivatkozott rendelkezése a személygépkocsi üzemeltetéséhez, fenntartásához kapcsolódó termékek beszerzése és szolgáltatások igénybevétele tekintetében rendelkezik. A személygépkocsi bérlete, illetve nyíltvégű lízingelése az üzemeltetés, illetve fenntartás előfeltétele nem pedig az üzemeltetéshez vagy fenntartáshoz kapcsolódó beszerzés, tehát az Áfa törvény 33. § (2) bekezdés f) pontjának hatálya alá tartozónak nem tekinthető, azaz az itt meghatározott adólevonási tilalom nem érinti.

(PM Forgalmi adók és fogyasztási árkiegészítések főosztálya 5256/1/2003. - APEH Adónemek főosztálya 1226330436; AEÉ 2003/5.)”

Mivel az APEH állásfoglalás nem jogszabály, és jelen esetben – úgy véljük – ellentétes a szóban forgó jogszabállyal, nincs szükség a törvény megváltoztatására, hanem csupán arra, hogy annak alkalmazása a jogalkotó szándéka szerint történjen. Tehát az APEH állásfoglalását kell a törvényi előírásoknak megfelelően módosítani.

Levelében Ön is elismeri, hogy a személygépkocsi-elszámoláshoz jelentős mértékű adócsalás kapcsolódik. Ennek ellenére javaslatunkat elutasítja, és más javaslatot sem tesz a súlyos helyzet megváltoztatására. Ezáltal Ön tulajdonképpen egy tömegesen elkövetett bűncselekményt támogat. Bízunk abban, hogy a fentiek átgondolása után álláspontját haladéktalanul meg fogja változtatni.

Üdvözlettel:

Lukács András
elnök